Vörös, nagydarab és a pokolból jött

A kilencvenes években az amerikai szuperhősképregények minőségi és üzleti szempontból is mélypontra jutottak. Nem véletlen, hogy a korszak talán egyetlen igazi sikertörténete a műfajban a *Hellboy*, amely rendhagyó módon nem sci-fi vagy fantasy világot épít, hanem horrormotívumokból táplálkozik. A szuperhőssé átlényegült rém negyedszázada népszerű koncepciónak számított: megjelent *A holló* és a *Sandman*, újraindult *A szellemlovas* és nagy szenzációnak ígérkezett a *Spawn*.

Utóbbihoz hasonlóan Hellboy is a pokol teremtménye, démon apa és boszorkány anya gyermeke, ám ő maga meglepően normális. Ebből fakad Mike Mignola sorozatának humora: a főhőst különféle szörnyfigurákkal – csápos és csupafog szörnyekkel, élőhalott nácikkal, a Sátánnal lepaktáló Raszputyinnal – hozza össze a balszerencse, ő azonban ugyanazzal a rezignált egykedvűséggel fogadja, majd megingathatatlan önbizalommal páholja el őket. Hiába vannak a gonosz seregeinek nagy tervei Hellboyjal, ő kitart emberi neveltetése mellett, vagyis ép erkölcsi érzékét és az örök kívülálló öniróniáját sem veszíti el soha. Ezekben a történetekben kell is, hogy a főhős ne vegye túl komolyan magát, mert a széria nagy részét íróként és rajzolóként is jegyző Mignola annyi okkult marhaságot, lovecrafti és poe-i ihletésű sötét rémséget és pókhálós mesekönyvekből szedett babonát zsúfolt Hellboy kalandjaiba, amennyit nem szégyellt.

Jobban járunk tehát, ha a meglehetősen önismétlő történeteket csak ürügynek tekintjük, hogy a szerző tökéletesíthesse a rajzolók egész nemzedékét inspiráló, páratlanul vonzó képi világát. Mignola átmenetek nélküli, egymástól élesen elválasztott színfoltokból építi fel expresszionista rajzait, amelyeken az emberszerű alakok sem valósághű figuraként, hanem egy-egy ismertetőjegyük alapján felismerhető, olykor szinte absztrakt képelemekként tűnnek fel. A mind realisztikusabb hatásra törekvő szuperhősképregények között Mignola szabadabb stílusa friss levegőt jelentett. A hétéves szünet után újraindított magyar kiadás és az újabb moziváltozat pedig bizonyára új rajongókat toboroz majd a sorozatnak.

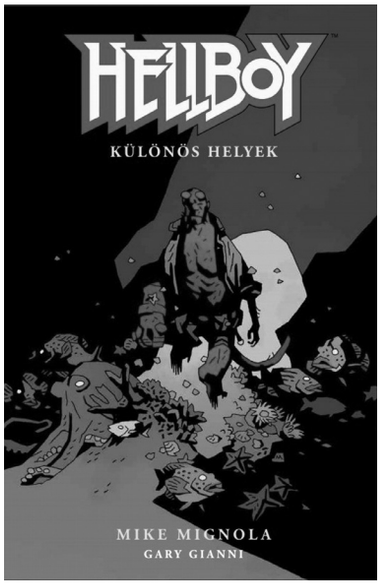

Mike Mignola – Gary Gianni: Hellboy 4. – Különös helyek. Színes, puhafedeles, 188 oldal. Kiadó: **Vad Virágok Könyvműhely**.

COWBOY A BALKÁNON

A legtöbben az *X-Men* rajzolójaként ismerhetik a horvát Igor Kordejt, aki néhány éve belevágott saját szerzői sorozatába. A *Texas Kid, testvérem* jellegzetesen posztmodern alaphelyzete szerint a címbeli cowboy, egy képregényhős egyszer csak betoppan szerzője fiának lakásába, napjainkban, valahol Horvátországban. A különféle valóságszinteket összemosó fikció ötlete ismerős lehet Cortázar, Calvino, vagy akár Esterházy prózájából is, Kordej munkája inkább amiatt izgalmas, ahogy a vadnyugati mítoszt összefésüli a háborús balkáni múlttal. A történetbeli rajzoló, Tomislav Brandt számára Texas Kid kalandjai egyszerre jelentettek gyógyírt a háborús sebekre és akadályozták meg, hogy a férfi szeretteivel közösen dolgozza fel a traumákat. Kordej igazi témája a családi és történelmi múlttal való elszámolás. Hogy a nagyon is valóságosnak mutatkozó Texas Kid hogy illik a képbe, azt ebből a kötetből még nem tudjuk meg, mert az alkotó egyéb munkái miatt egyelőre adós maradt a folytatással.

Igor Kordej: Texas Kid, testvérem. Fekete-fehér, puhafedeles, 112 oldal. Kiadó: **Comicsmania**.

KOSKA-LÉNÁRD, 2019.

ISMERJÜK-E WINNETOUT?

A kérdést Bayer Antal szerkesztő teszi fel a Karl May indiánregénye nyomán készült, szintén klasszikusnak tekinthető képregény-adaptáció utószavában. Arra gondol, hogy May könyvének vallási vonatkozásait kihúzták a ma legismertebbnek számító, hatvanas évekbeli fordításból, de a felvetés az adaptációra is érvényes. Zórádék *Winnetou*ja 1957-ben, az új kádári kultúrpolitika jellegzetes termékeként készült el: a magyar ifjúság végre megismerkedhetett a képregényekkel, ha azok irodalmi műveket népszerűsítettek. A rajzoló életműsorozatában újraközölt munka is ott, mármint a *Magyar Ifjúság*ban jelent meg, már 1975-ben, amikor Zórád Ernő újrarajzolta az első változatot. A tanulságos kommentárral és az '57-es verzió oldalaival ez a legteljesebb kiadása egy olyan képregénynek, amely – eredetijéhez hasonlóan – talán alkalmas lehet rá, hogy egy újabb nemzedéknek biztosítson kalandos szórakozást.

Cs. Horváth Tibor – Zórád Ernő: Winnetou. Fekete-fehér, puhafedeles, 80 oldal. Kiadó: **Nero Blanco Comix**.

KRÁNICZ BENCE